

TÍÐINDI

TÁ TRÆPLANTINGIN GJØRDIST TJÓÐAR

Í 1885 varð ein roynd gjørd at planta eina viðarlund í Gundadali, men hon miseydnaðist. Í 1902 kom ferð aftur á málið, tí Jóannes Patursson, fólkatingsmaður, sendi boð eftir Det Danske Hedeselskab at kanna møguleikarnar fyri at planta viðarlundir í Føroyum. Tá Hedeselskapið legði sína ætlan fram, bóru Jóannes Patursson, Djóni í Geil og aðrir ætlanina ígjøgnum tingið. Frá 1904 gjørdist viðarlundin í Gundadali veruleiki

Uni Arge

Mong vóru málini, sum fólk virkaðu fyri at fremja í Føroyum um aldarmótið 1900. Fiskivinnan tók dik á seg, og framgongd var í búskapinum. Tjóðskaparrørslan hevði blást í lúður á jólafundinum í 1888, og Føringafelag var stovnað árið eftir. Í 1901 varð Jóannes Patursson valdur til fólkatingsmann, og tvey ár seinni varð Føroya Framburðsfelag stovnað at fremja hansara sjálvstýrispolitikk. Í 1906 varð Sambandsflokkurin so stovnaður.

Mangt og hvat er skrivað um hesi viðurskifti, men eitt mál hesi árin, sum ikki hevur fingið stórvegis umrøðu, er træplantingarmálið.

Málið varð nevnt *træplantningssagen* á tingi og í bløðunum, og tað snúði seg um, hvørt møguligt var at fáa trø at

vaksa í stórum stíli kring oyggjarnar. Seyður hevði síðan landnámið gjørt sítt til, at Føroyar vóru at kalla viðarleysar, og tann einasta skipaða plantingin, ið sást um aldarskiftið, vóru urtagarðarnir hjá keyppmonnum og embætismonnum í Havn og nakrir heilt fáir urtagarðar uttan fyri Havnina.

Í 1879 helt amtmaðurin, Hannes Finsen, at fólk í Havn brúktu ov nógva tíð uppá at skera torv og spurdi kommun-

una, um hon var sinnað at planta eina viðarlund, so brenni kundi fáast til vega á tann hátt eisini.

Kommunan játtaði og keypti eina trøð í Gundadali til endamálið. Hon varð síðan nevnd Plantasjutrøðin. Løgtingið kom upp í málið við peningi, og í 1885 varð gróðursett. Á odda at gróðurseta viðarlundina gekk tann ídni urtagarðsmaðurin og løgtingsmaðurin, Djóni í Geil. Men niðursetingin mis-

eydnaðist, tí seyður slapp at bíta alt niður.

Vildi klæða fjøllini

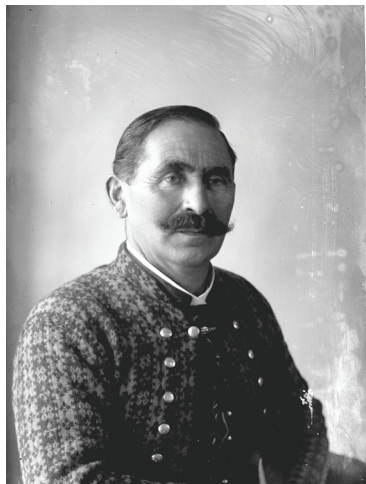
Eftir hetta lá træplantingarmálið stilt í fleiri ár, men í 1898 skrivaði Sverri Patursson eina grein í Fuglaframa, sum hann nevndi "Klæð fjallið". Í henni segði hann, at Føroyar vóru vakrar, men at í oyggjunum saknaðist tað, sum gjørdi eitt land tvífalt vakurt – her saknaðust trø. Hann mælti til, at plantað vórðu trø í fjøllum, so Føroyar kundu gerast vakrari m.a. fyri at hugtaka ferðafólk.

Á Føringatíðindum las Rasmus Effersøe greinina og var ikki hugtikin. Onki skuldu føroyingar fara at planta trø fyri at hugtaka útlendingar, helt hann.

Blaðkjakið helt fram í tveir mánaðir, og tað endaði við, at Sverri Patursson gjørdi greitt,

Viðarlundin í Gundadali

Jóannes Patursson, 1866-1946, sendi í 1902 boð eftir Det danske Hedeselskab og bað felagið kanna møguleikarnar fyri at gróðurseta viðarlundir í Føroyum

